

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ:

*Директор Центру наукових досліджень
та викладання іноземних мов НАН України
к.філол.н., доцент*
ЖАЛАЙ В.Я.

«27» квітня 2016 р.

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ
ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ ЗА НАУКОВИМИ
СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ УСТАНОВ НАН УКРАЇНИ**

**ОСВІТНЯ СКЛАДОВА – «Іноземна мова професійного спрямування для
підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту
володіння мовою С 1»**

(освітньо-наукова програма рекомендована до впровадження Вченою радою
Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України –
протокол № 2 від 27 квітня 2016 року)

Галузь науки – **03** Гуманітарні науки
Спеціальність – **035** Філологія
Освітньо-навчальний рівень – **третій**
Обсяг освітньої складової програми – **8 кредитів ЄКТС**
Термін навчання – **1 рік**
Форма навчання – **денна**

КИЇВ 2016

*Програму обговорено та схвалено кафедрою іноземних мов ЦНДВІМ
НАН України, протокол № 3 від 25 квітня 2016 року*

Розробники програми: доктор філол. наук, професор **Ільченко О.М.**,
кандидат філол. наук, доцент **Жалай В.Я.**,
кандидат філол. наук, доцент **Пархоменко А.Ф.**

© ЦНДВІМ НАН УКРАЇНИ, 2016

ЗМІСТ

Вступ	5
1. Пояснювальна записка	7
1.1. Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця.....	7
1.2. Мета викладання навчальної дисципліни.....	9
1.3. Завдання вивчення навчальної дисципліни.....	9
1.4. Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальної дисципліни..	10
1.5. Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальних модулів	13
1.5.1. Модуль № 1 "Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне"	13
1.5.2. Модуль № 2 "Читання наукового тексту"	14
1.5.3. Модуль № 3 "Науково-академічне письмо"	15
1.5.4. Модуль № 4 "Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне)"	15
2. Зміст навчальної дисципліни	17
2.1. Тематичний план навчальної дисципліни.....	17
2.2. Види навчальних занять.....	17
2.2.1. Модуль № 1	17
2.2.1.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг.....	17
2.2.1.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг.....	18
2.2.1.3. Самостійна робота аспіранта, її зміст та обсяг.....	19
2.2.2. Модуль № 2	20
2.2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг.....	20
2.2.2.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг	20
2.2.2.3. Самостійна робота аспіранта, її зміст та обсяг.....	22
2.2.3. Модуль № 3	22
2.2.3.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг.....	22
2.2.3.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг.....	23
2.2.3.3. Самостійна робота аспіранта, її зміст та обсяг.....	24
2.2.4. Модуль № 4	25
2.2.4.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг.....	25
2.2.4.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг.....	26
2.2.4.3. Самостійна робота аспіранта, її зміст та обсяг.....	28
2.3. Загальний обсяг курсу	28

3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	29
3.1. Список рекомендованих джерел.....	29
3.1.1. Англійська мова.....	29
3.1.2. Німецька мова.....	32
3.1.3. Французька мова.....	32
3.1.4. Іспанська мова.....	34
4. Основна тематика з граматики, усного мовлення, аудіювання та написання есеїв	
4.1. Основні граматичні теми курсу	36
4.1.1. Англійська мова	36
4.1.2. Німецька мова	38
4.1.3. Французька мова	39
4.1.4. Іспанська мова	41
4.2. Основні теми для усного спілкування аспірантів	42
4.3. Основні теми для аудіювання	43
4.4. Основні теми для написання есеїв.....	45
5. Рейтингова система оцінювання набутих аспірантом знань та вмінь.....	46
5.1. Основні терміни та поняття	46
5.2. Порядок рейтингового оцінювання набутих аспірантом знань та вмінь (за модулями).....	48
5.3. Вимоги допуску до складання кінцевого іспиту.....	50
5.4. Структура кінцевого іспиту, час на виконання завдань та порядок оцінювання знань аспірантів на кінцевому іспиті ...	50
6. Додатки.....	51
6.1. Зразки контрольних тестових завдань для поточного контролю	51
6.2. Зразки тестів для кінцевого іспиту.....	56

Вступ

Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України було створено у жовтні 1990 р. постановою Президії АН України від 03.10.1990 р. № 243 на базі Кафедри іноземних мов АН УРСР, яку, в свою чергу, було засновано у 1954 р. Розпорядженням Ради Міністрів СРСР № 7090 Р від 02.07.1954 р. та Розпорядженням Ради Міністрів УРСР № 790-Р від 21.07.1954 р.

Центр є головною установою в системі НАН України для підготовки кадрів вищої кваліфікації щодо вивчення іноземних мов і обслуговує усі відділення та регіональні центри Академії, а тому входить до складу установ при Президії НАН України. Водночас Центр має статус науково-дослідної установи, завданням якої є розробка фундаментальних і прикладних аспектів мовознавства, безпосередньо пов'язаних із вивченням сучасних іноземних мов, а також вирішенням корінних питань вдосконалення їх викладання в системі освіти.

У своїй діяльності Центр керується Законом України «Про вищу освіту», Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Постановою Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», власним Статутом, затвердженим Президією НАН України, та іншими чинними нормативними документами НАН України, Кабінету міністрів України та МОН України з питань освітньо-наукової підготовки та атестації науково-педагогічних кадрів.

Президія НАН України у Постанові № 30 від 9 лютого 2005 р. «Про наукову та науково-педагогічну діяльність Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України: до 50-річчя заснування Центру» відзначила, що Центр зарекомендував себе як провідна наукова та науково-педагогічна установа, яка успішно здійснює фундаментальні та прикладні дослідження і проводить велику і ґрунтовну роботу з фахової та мовної підготовки наукових кадрів НАН України.

Головними **освітніми завданнями** Центру є:

- проведення вступних іспитів із іноземних мов для осіб, що вступають до аспірантури наукових установ НАН України, відповідно до рівня європейського стандарту володіння іноземною мовою B2;
- забезпечення поглибленого вивчення європейських іноземних мов претендентами на здобуття наукового ступеня доктора філософії установ НАН України та інших наукових установ України на рівні C1;
- проведення кваліфікаційних іспитів з іноземних мов на рівні C1;
- забезпечення поглибленого вивчення іноземних мов науковцями НАН України та інших наукових установ України з метою інтенсифікації міжнародної наукової співпраці.

Загальноєвропейські рекомендації з мовної політики досить чітко і детально описують мовні компетенції користувачів іноземних мов, починаючи з рівня A1 і закінчуючи рівнем C2.

Поглиблене вивчення іноземної мови для професійного спілкування уможливорює ефективну роботу з іншомовною науковою інформацією та практичну участь у міжнародних наукових контактах. Підтвердження знань з іноземної мови оформлюється міжнародним сертифікатом після складання відповідного іспиту на рівні C1 або спеціальним іспитом такого ж рівня, який в системі НАН України забезпечується Центром наукових досліджень та викладання іноземних мов та його регіональними відділеннями. Під час такого іспиту з іноземної мови оцінюється практична демонстрація підготовленості здобувача наукового ступеня до самостійної науково-дослідної роботи, вільного спілкування з іноземними колегами та відповідних навичок і вмінь. Особлива увага приділяється розпізнаванню підтексту та імпліцитних значень, логічним конекторам, різноманітним мовно-специфічним граматичним структурам, ідіоматичним зворотам та іншим важливим елементам наукового дискурсу.

Однією з необхідних умов організації навчального процесу за кредитно-модульною системою є наявність робочої навчальної програми дисципліни, розробленої за модульно-рейтинговими засадами. Рейтингова система оцінювання є складовою робочої навчальної програми і передбачає оцінювання якості виконаної аспірантом аудиторної та самостійної навчальної роботи та набутих ним знань та умінь шляхом оцінювання в балах. Результати цієї роботи перевіряються під час поточного, модульного

та семестрового контролю, з переведенням оцінки за традиційною багатобальною шкалою в оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Організація навчального процесу з мовної підготовки аспірантів

Навчальні заняття та іспити організовуються за семестровою системою:

I семестр – з **1 листопада до 30 грудня**,

II семестр – з **10 січня до 30 червня**.

Режим роботи закладу: **п'ятиденний** навчальний тиждень, **три зміни**.

Одна академічна година аудиторних занять становить **40 хвилин**.

Група одного лекційного потоку складає не більше **20 чоловік**

Одна навчальна група складає **5 чоловік**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця

Освітньо-наукова програма аспірантури (ад'юнктури) вищого навчального закладу (наукової установи) передбачає, відповідно до Національної рамки кваліфікацій, здобуття аспірантом (ад'юнктом) мовних компетенцій, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іноземних наукових текстів з відповідної спеціальності (обсяг такої навчальної складової – вісім кредитів ЄКТС). Згідно з європейською мовною політикою, комунікативно-мовленнєві компетенції реалізуються у мовленнєвій діяльності, а саме рецепції, продукції, взаємодії і медіації користувачів іноземних мов. При цьому рецепція реалізується під час слухання і читання, продукція під час монологічного говоріння і письма, взаємодія під час діалогічного говоріння і письма, а медіація - у перекладі. Стислий підсумок мовленнєвих компетенцій на рівнях B2 (незалежний користувач) і C1 (досвідчений користувач) представлено у таблиці рекомендацій:

B2	C1
<p>Може розуміти основні ідеї складного тексту на конкретні і абстрактні теми, включно з технічним обговоренням тем у відповідній сфері спеціалізації. Може спілкуватися досить вільно і спонтанно, що уможливорює регулярну взаємодію з носіями мови без напруги для кожної зі сторін. Уміє продукувати чіткі детальні тексти на широке коло тем і пояснити свою точку зору на головне питання, показуючи переваги і недоліки різних підходів.</p>	<p>Може розуміти широкий спектр складних розлогіх текстів і розпізнати підтекст (імплицитні значення). Може вільно і спонтанно висловлюватися без помітного пошуку засобів висловлення. Може гнучко та ефективно послуговуватися мовою для суспільних, академічних і професійних цілей. Уміє продукувати чіткі, добре організовані детальні тексти на складні теми, демонструючи контрольоване використання граматичних структур, засобів зв'язку (конекторів) та організації тексту.</p>

Робочий навчальний план програми «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C 1» Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України передбачає навчання в обсязі **240 годин (8 кредитів ЄКТС)** протягом двох семестрів і стосується викладання таких аспектів курсу як:

- читання,
- переклад,
- анотування та реферування фахової літератури,
- письмо,
- аудіювання,
- розмовне мовлення.

Навчальний матеріал дисципліни містить **чотири навчальні модулі** та передбачає виконання таких **видів робіт**:

- практичні заняття,
- лекції,
- консультації,
- поточне (проміжне) та підсумкове тестування,

- підготовка іноземною мовою усної презентації з теми та завдань дослідження (за допомогою PowerPoint).
- написання іноземною мовою статті чи наукової пропозиції за тематикою дослідження або подання на науковий грант,
- письмова рецензія іноземною мовою на прочитану книгу або серію статей за темою дисертації,
- підготовка термінологічного словника-мінімуму та документації до іспиту.

Самостійна робота аспірантів впродовж усього курсу навчання має складати не менше **300 год**.

1.2. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою курсу іноземної мови професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою C 1 є розвиток мовленнєвих компетентностей, які відповідають рівню досвідченого користувача іноземної мови C1, а саме, формування навичок і вмінь, які забезпечують необхідне для науковця вільне розуміння усних і письмових наукових текстів, а також вільне та ефективно висловлення і спілкування як на науково-академічні теми, так і на загальні / повсякденні теми в усній та письмовій формах.

1.3. Завдання вивчення навчальної дисципліни

Завдання курсу полягає у

- **підвищенні рівня** володіння іноземною мовою аспірантів (з рівня B2 до рівня C1) шляхом розвитку чотирьох основних мовленнєвих навичок та вмінь переважно в академічній та науково-дослідницькій сферах вживання мови;
- **систематизації та підсумовуванні знань** з іноземної мови;
- **твердому засвоєнні системно-структурних та комплексних знань** з іноземної мови;
- **підвищенні загальноосвітнього та загальнокультурного рівня** аспірантів і **розвитку їх критичного мислення**;
- **закріпленні навичок самостійної роботи** з іншомовною науковою літературою.

1.4. Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальної дисципліни

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни аспірант повинен:

Знати:

- базові поняття та категорії граматики, лексикології та стилістики іноземної мови, зокрема граматичних структур, синтаксичної організації наукового тексту,
- широкий діапазон словникового запасу (у т.ч. термінології) науково-академічного та професійного характеру, жанри та основні риторичні фігури й етикетні особливості наукового дискурсу,
- структурні, змістові та риторичні риси іншомовних текстів різних жанрів, принципи пошуку головних ідей та ключових слів,
- принципи організації та структурування іншомовного наукового писемного тексту - параграфи, заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо),
- принципи переглядового та глибинного читання фахових і загальнонаукових текстів, виявлення головної ідеї тексту та ключових слів,
- способи пошуку імплікацій та підтексту,
- основні принципи та способи й методи усного та письмового перекладу у професійній сфері з іноземної мови на рідну та навпаки,
- принципи тлумачення даних,
- укладання анотації, написання тез конференцій, підготовка стендових доповідей, наукових статей різних жанрів, доповідей, резюме/CV та супровідних листів, есеїв, подань на грант(и),
- основи практичної фонетики іноземних мов для правильної вимови,
- принципи глобального та детального аудіювання,

- особливості монологічного та діалогічного мовлення (специфіку розпитування та пошуку інформації, відповідей на запитання, контраргументації, коментування тощо, основи публічного виступу (презентації, лекції тощо), етикет усного спілкування відповідною іноземною мовою).

Вміти:

- читати фахові та загальнонаукові тексти
 - 1) шляхом швидкого перегляду великого масиву інформації іноземною мовою та
 - 2) з метою глибинного розуміння підтексту та імплікацій,
- шукати і знаходити певну інформацію у тексті і виділяти головні теми та ідеї,
- розуміти головну ідею тексту,
- визначати ключові слова та поняття наукової праці,
- структурувати іншомовний писемний текст (параграфи, заголовки, використовуючи засоби когезії та когерентності, як-от: засоби зв'язку (логічні конектори) тощо,
- детально розуміти складні тексти науково-академічного характеру, як безпосередньо пов'язані зі сферою науково-дослідницької роботи аспіранта, так і пов'язані з іншими науковими сферами,
- розуміти і вирізняти особливості різних жанрів текстів у культурно-мовному контексті, що вивчається (наукова і науково-популярна статті, звіт, рецензія, резюме, анотація, стендова доповідь, опис експериментів і схем, кореспонденція, блог, Інтернет-форум, інструкції тощо),
- перекладати з іноземної мови на українську та навпаки з урахуванням особливостей системно-структурної будови обох мов, граматичних і лексичних трансформацій, жанрової та фахової специфіки,
- здійснювати усний і письмовий переклад з іноземної мови, використовуючи знання таких методів і способів перекладу як аналогії, перекладацькі трансформації, компенсація втрат, багатозначність слів, псевдо-друзі перекладача, термінологія рідною мовою тощо,

- редагувати іншомовні наукові тексти різних жанрів,
- трансформувати графічну інформацію у словесну (опис таблиць, графіків, схем, процесів тощо), тлумачити та порівнювати таблиці, графіки й схеми,
- ефективно користуватися логічними сполучниками (конекторами),
- організовувати текст як послідовність абзаців,
- коректно наводити цитати,
- правильно укладати бібліографію,
- писати резюме/CV і супровідний лист згідно з усталеними правилами, які існують у відповідній країні (країнах) вивчення іноземної мови,
- писати іноземною мовою анотації і резюме,
- писати іноземною мовою тези конференцій,
- створювати стендові доповіді,
- продукувати якісні наукові статті різних жанрів у сукупності таких їх складників як огляд літератури, вступ і висновки, матеріал і методи дослідження, експеримент чи польові дослідження, результати дослідження (а також анотацію та подяку як компоненти статті) та грамотно їх оформлювати;
- писати іноземною мовою аргументативні есеї, пропозиції/подання на грант(и) з тематики дослідження,
- ефективно сприймати інформацію на слух, розуміти у цілому та детально:
 - розгорнуті монологічні висловлювання носіїв мови, як пов'язаних безпосередньо зі сферою науково-дослідницької роботи аспіранта, так і пов'язаних з іншими сферами науки і суспільного життя,
 - діалогічне мовлення, включно з вмінням слідкувати за дискусією, обміном інформацією, обговоренням процесів, проблем і результатів дослідження тощо,
- розуміти автентичний матеріал з мовцями, які мають різні акценти,
- вести діалог іноземною мовою як на теми загального, так і науково-академічного характеру. При цьому наголос робиться як на вмінні спілкуватися з носіями мови, враховуючи іншу

мовленнєву поведінку і культуру, так і вміння отримувати потрібну інформацію у розмові, підсумовувати інформацію, дискутувати, конструктивно критикувати і реагувати на зауваження, висловлювати іншу, відмінну точку зору, аргументувати свою позицію чи бачення предмета дискусії тощо,

- висловлювати думки у монологічній формі,
- виступати з презентацією перед аудиторією, причому аспірант має усно обґрунтувати вибір теми, контекст проблематики та цілі дослідження, матеріал, методи і напрямки дослідження, очікувані результати тощо, спираючись на візуальний ряд у форматі PowerPoint,
- правильно вимовляти слова іноземною мовою та адекватно інтонувати усні висловлювання.

1.5. Інтегровані вимоги до знань і умінь з навчальних модулів

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з **чотирьох** навчальних модулів:

1. "Загальнонародна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне"
2. "Читання наукового тексту"
3. "Науково-академічне письмо"
4. "Аудіювання та усне мовлення (монологічне й діалогічне)"

1.5.1. У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №1 "Загальнонародна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне" аспірант повинен:

Знати:

- граматичні, лексичні та стилістичні відмінності літературної мови порівняно з науковим дискурсом,
- основні відмінності лексичних систем іноземної та української мов,
- відмінності в граматичній будові іноземної та української мов,
- відмінності у способах вираження та в значенні основних граматичних категорій іноземної та української мов,
- характер синтагматичних зв'язків в обох мовах,

- основні відмінності синтаксису простого та складного речення та тексту двох мов,
- основні принципи побудови речення: способи вираження головних і другорядних членів речення, сурядності/підрядності та форм синтаксичного зв'язку в порівнюваних мовах,
- базові лінгвокультурні відмінності української та іноземної мов,
- основні особливості так званих "інтелектуальних стилів",
- жанрову та етикетну специфіку української наукової та загальнонародної мови та іноземної мови, що вивчається,
- основні принципи, методи та способи перекладу з іноземної мови на українську і навпаки та редагування наукового тексту.

Вміти:

- самостійно робити письмові переклади з іноземної мови на українську і навпаки з урахуванням особливостей будови обох мов, граматичних і лексичних трансформацій, жанрових та фахових особливостей;
- самостійно здійснювати усні переклади з іноземної мови на українську і навпаки, використовуючи знання таких способів перекладу як аналогії, перекладацькі трансформації, компенсація втрат, багатозначність слів, псевдо-друзі перекладача, термінологія рідною мовою тощо,
- переводити графічну інформацію у словесну (опис таблиць, графіків, схем, процесів тощо),
- уміти редагувати наукові тексти, написані/перекладені іноземною мовою.

1.5.2. У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №2 "Читання наукового тексту" аспірант повинен:

Знати:

- принципи оглядового та глибинного читання вузькофахового тексту та тексту загальнонаукового характеру іноземною мовою,
- принципи пошуку імплікацій та підтексту у зазначених іншомовних текстах.

Вміти:

- читати розлогі наукові та науково-популярні тексти,
- розпізнавати підтекст та імпліцитні значення у таких іншомовних текстах,

- визначати головну ідею та ключові слова і поняття наукової праці.

1.5.3. У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №3 "Науково-академічне письмо" аспірант повинен:

Знати:

- граматичні структури та правила синтаксису, необхідні для продукування текстів іноземною мовою в академічній та професійній сферах,
- науково-академічний вокабуляр,
- принципи укладання анотацій, стендових доповідей, написання тез конференцій, наукових статей різних жанрів, доповідей, резюме/CV та супровідних листів, есеїв, подань на грант(и),
- принципи структурування писемного тексту (параграфи, заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо).

Вміти:

- писати іноземною мовою резюме/CV і супровідний лист,
- писати іноземною мовою анотації і резюме,
- адекватно структурувати писемний текст (параграфи, заголовки, засоби зв'язку (логічні сполучники тощо),
- писати тези конференцій,
- створювати стендові доповіді,
- писати наукові статті різних жанрів, враховуючи їх складники (огляд літератури, вступ і висновки, матеріал і методи дослідження, експеримент, результати дослідження, а також анотацію та подяку як компоненти статті);
- писати іноземною мовою аргументативні есеї, пропозиції/подання на грант(и) з тематики дослідження.

1.5.4. У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №4 "Аудіювання та усне мовлення професійного спрямування (монологічне та діалогічне)" аспірант повинен:

Знати:

- основні відмінності фонологічних систем іноземної та української мов,
- принципи правильної іншомовної вимови,
- прийоми ефективного аудіювання,
- особливості монологічного та діалогічного мовлення іноземною мовою,
- етикет усного повсякденного та професійного спілкування.

Вміти:

- ефективно сприймати та адекватно розуміти інформацію на слух (у формі монологу та діалогу), визначати головну ідею аудіотексту,
- розрізняти основні акценти іноземної мови,
- вести діалог іноземною мовою на побутові, суспільно-політичні та професійні теми з урахуванням лінгвокультурної специфіки іноземної мови,
- уміти адекватно реагувати на слова співрозмовника, висловлювати власну точку зору, аргументувати думку тощо,
- висловлювати думки іноземною мовою у монологічній формі,
- виступати з презентацією перед аудиторією, у т.ч. у форматі PowerPoint;
- правильно вимовляти іншомовні слова та адекватно інтонувати усні висловлювання.

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Модуль	Кількість кредитів ЄКТС
1. «Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне»	3
2. «Читання наукового тексту»	1
3. «Науково-академічне письмо»	2
4. «Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне)»	2
Загалом	8

2.2. Види навчальних занять

2.2.1. Модуль № 1

2.2.1.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	Самостійна робота
	Модуль №1 "Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне"		
1.	Лінгвокультурні характеристики наукових дискурсів української, англійської, німецької та французької мов. Поняття "інтелектуального стилю."	2	2
2.	Переклад фахових текстів. Перекладацька еквівалентність та перекладацькі трансформації. Редагування наукових перекладів.	2	2
Усього за модулем № 1		4	4

2.2.1.2. Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Заняття	Самостійна робота
	Модуль № 1 "Літературна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне"		
1.	Наукова та літературна мова: граматики, стиль, вокабуляр. Синоніми, антоніми. Омоніми, пароніми. Контекст, багатозначні слова та псевдо-друзі перекладача.	10	10
2.	Огляд артиклів та їх вживання. Переклад артиклів.	2	2
3.	Мовні засоби вираження кількості. Запозичення при утворенні множини.	6	6
4.	Неправильні дієслова.	2	2
5.	Лінеарність та дигресивність. Компресія. Логічні конектори.	8	8
6.	Заперечення. Особливості його перекладу. Імплицитне заперечення у мові науки.	2	2
7.	Порівняння та протиставлення. Імплікації.	2	2
8.	Передача додаткової інформації. Імплікації.	2	2
9.	Огляд системи часів. Узгодження часів. Переклад часових форм дієслів.	10	10
10.	Пасив та актив та їх переклад. Імплікації.	6	6

11.	Авторське “я” у мові науки та “політично коректна” мова. Їх відтворення українською мовою.	2	2
12.	Висловлення ймовірності. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Модальність у мові науки та у загальнонародній мові. Імплікації.	8	8
13.	Огляд безособових форм дієслова. Дієприкметник та інфінітив. Типові конструкції та звороти мови науки.	10	10
14.	Умовний спосіб дієслова. Форми та вживання.	2	2
15.	Емфаза та способи її перекладу. Метафора у мові науки. Гумор у науковому дискурсі.	4	4
16.	Словотвір. Суфікси та префікси, їх переклад українською мовою.	2	2
17.	Неологізми наукового дискурсу та їх відтворення українською мовою.	2	2
18.	Науковий та професійний сленг.	2	2
19.	Поточна контрольна робота	2	2
20.	Модульна контрольна робота № 1	2	2
	Усього за модулем № 1	86	86

2.2.1.3. Самостійна робота аспіранта, її зміст та обсяг

№	Модуль № 1 "Загальнонародна мова та науковий дискурс: спільне і відмінне"	Обсяг самостійної роботи (годин)
	Зміст самостійної роботи аспіранта	
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	4
2.	Підготовка до практичних занять	86
3.	Підготовка до поточних тестів	2
4.	Підготовка до модульної контрольної роботи	3
	Усього за модулем № 1	95

2.2.2. Модуль № 2

2.2.2.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	Самостійна робота
	Модуль №2 "Читання наукового тексту"		
1.	Особливості жанрів сучасного наукового дискурсу.	2	2
2.	Шляхи до ефективного розуміння прочитаного. Глибинне розуміння тексту: підтекст та імплікації	2	2
	Усього за модулем № 2	4	4

2.2.2.2 Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Заняття	Самостійна робота
	Модуль № 2 "Читання наукового тексту"		
1.	Читання: ознайомлювальне, оглядове, прогностичне. Швидкий перегляд великих за обсягом наукових текстів. Ключові слова тексту. Розуміння структурованих текстів. Розпізнавання підтексту та імплікацій.	2	2

2.	Абзаци (параграфи), заголовки, засоби когезії та когерентності (логічні конектори тощо).	2	2
3	Практика вибору однієї відповіді з багатьох варіантів як метод перевірки розуміння тексту. Практика пошуку адекватних назв для абзаців як метод перевірки розуміння тексту. Практика відповідей <i>Так/Ні/Не дано</i> як метод перевірки розуміння тексту. Практика заповнення пропусків як метод перевірки розуміння тексту.	2	2
4.	Поняття інтертекстуальності. Плагіат. Особливості цитування. Порівняння перехресних посилань. Розуміння текстів, які представляють різні думки чи теорії.	2	2
5.	Розуміння різних типів анотацій, резюме та наукових пропозицій.	2	2
6.	Розуміння різних типів анотацій і пов'язаних статей.	2	2
7.	Розуміння таких частин статті, як: вступ, результати, обговорення і висновки.	2	2
8.	Візуально-риторичні засоби наукового дискурсу. Тлумачення таблиць, графіків, схем тощо.	2	2
9.	Розуміння описових текстів і звітів, які ілюструють графічну інформацію (включно зі стендовим звітом).	2	2
10.	Читання блогів і текстів на наукових інтернет-форумах. Читання наукової кореспонденції.	2	2
11.	Порівняння статей і тез конференцій, власне наукових і науково-популярних статей. Специфіка звітів, рецензій, резюме, анотацій, стендових доповідей, кейсів.	2	2

12.	Поточна контрольна робота	2	2
13.	Модульна контрольна робота № 2	2	2
	Усього за модулем № 2	26	26

2.2.2.3. Самостійна робота аспіранта, її зміст та обсяг

№	Модуль № 2 "Читання наукового тексту" Зміст самостійної роботи аспіранта	Обсяг самостійної роботи (годин)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	4
2.	Підготовка до практичних занять	26
3.	Підготовка до поточних тестів	2
4.	Підготовка до модульної контрольної роботи	3
	Усього за модуль	35

2.2.3. Модуль № 3

2.2.3.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	Самостійна робота
	Модуль № 3 "Науково-академічне письмо"		
1.	Писемний науковий дискурс: жанри, структура, аргументація, риторика, етикет.	2	2
2.	Редагування наукових текстів.	2	2
	Усього за модулем №3	4	4

2.2.3.2 Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Заняття	Самостійна робота
	Модуль № 3 "Науково-академічне письмо"		
1.	Жанрове розмаїття писемного наукового дискурсу.	4	4
2.	Текст як послідовність абзаців. Заголовки і підзаголовки. Логічні сполучники (конектори). Засоби орієнтації аудиторії щодо загальної побудови тексту.	4	4
3.	Інтертекстуальність та плагіат. Коректне цитування. Способи посилання на джерела і цитати.	2	2
4	Укладання огляду прочитаної літератури та бібліографії.	4	4
5.	Елементи наукової аргументації (за С.Тулміном). Типи есеїв.	2	2
6.	Стислий виклад змісту тексту. Написання анотації до статті (у т.ч. на основі рекомендацій та обмеження на кількість слів).	10	10
7.	Описи, класифікації, дефініції, приклади, кейси у науковому дискурсі: що і як.	4	4

8.	Написання вступу, результатів, обговорення та висновків статті. Опис методів та матеріалів наукового дослідження. Структура (модель) вступу за Д. Свейлзом.	6	6
9.	Переведення графічної інформації у словесну (опис таблиць, графіків, схем, процесів тощо). Тлумачення і порівняння таблиць, графіків, схем. Укладання графіку, таблиці чи стендового звіту (доповіді), пов'язаних із власним дослідженням. Опис експерименту, графіка чи процесу.	6	6
10.	Короткий виклад наукової пропозиції/подання на грант.	2	2
11.	Укладання резюме. Написання мотиваційного листа.	2	2
12.	Огляд способів організації довгих виступів і письмових текстів в залежності від ситуації, адресата, способу комунікації та інших чинників. Етикет писемної наукової комунікації.	4	4
13.	Письмова участь у наукових форумах та блогах в Інтернеті.	2	2
14.	Поточна контрольна робота.	2	2
15.	Модульна контрольна робота № 3 Написання есея з аргументацією “за” і “проти” на задану тему.	2	2
	Усього за модулем №3	56	56

2.2.3.3. Самостійна робота аспіранта, її зміст та обсяг

№	Модуль № 3 "Науково-академічне письмо" Зміст самостійної роботи аспіранта	Обсяг самостійної роботи (годин)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	4
3.	Підготовка до практичних занять	56

4.	Написання іноземною мовою <ul style="list-style-type: none"> • статті чи наукової пропозиції за тематикою дослідження або подання на науковий грант, • письмової рецензії іноземною мовою на прочитану книгу або серію статей за темою дисертації 	25
5.	Підготовка до поточних тестів	2
6.	Підготовка до модульної контрольної роботи	3
Усього за модулем № 3		90

2.2.4. Модуль № 4

2.2.4.1. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	Самостійна робота
	Модуль № 4		
	"Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне)"		
1.	Аудіювання та говоріння: два боки однієї медалі. Специфіка монологічного та діалогічного мовлення, усного наукового та повсякденного спілкування.	2	2
2.	Публічні промови та наукові доповіді на конференціях: ключі до успіху.	2	2
Усього за модулем № 4		4	4

2.2.4.2 Практичні заняття, їх тематика та обсяг

№	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Заняття	Самостійна робота
	Модуль № 4 "Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне)"		
1.	Корективний фонетичний експрес-курс.	6	6
2.	Рівні розуміння аудіотексту <ul style="list-style-type: none"> • буквальне (поверхове) значення • глибинне ситуативне значення Розуміння основної ідеї.	4	4
3	Аудіювання: слів, фраз, надфразових єдностей, мікродіалогів, коротких та розлогих текстів. Практика вибору однієї відповіді з багатьох варіантів як метод перевірки розуміння прослуханого тексту. Заповнення пропусків в таблицях і графіках під час слухання як метод перевірки розуміння прослуханого тексту. Практика відповідей <i>Так/Ні/Не дано</i> як метод перевірки розуміння прослуханого тексту.	8	8
4.	Слухання і розуміння розповідей мовців про їхню освіту, професійний досвід і майбутні плани.	4	4

5.	Слухання мовців, які представляють свої результати та їхню обґрунтованість. Слухання порад і коментарів щодо написання вступу, результатів, дискусії та висновків статті. Слухання мовців, які обговорюють анотації, написані для різних цілей.	2	2
6.	Слухання порад експертів щодо вимог до гарної презентації. Слухання (і перегляд) презентацій різних мовців з наукової тематики в засобах масової інформації та коментарів щодо них. Слухання коротких дискусій, в яких мовці обґрунтовують власну точку зору.	4	4
7.	Слухання мовців, які описують предмети та пояснюють процеси, графіки чи стендові доповіді.	4	4
8.	Розповідь про свої освіту, професійний досвід, навички та інтереси. Вживання засобів орієнтування аудиторії щодо загальної побудови виступу. Підготована розповідь (усна презентація) про власне наукове дослідження і участь в обговоренні презентацій інших аспірантів. Вживання засобів орієнтування аудиторії щодо загальної побудови виступу.	6	6
9.	Порівняння різних думок. Аргументоване обґрунтування власної думки. Представлення власного графіку, таблиці чи стендової доповіді.	6	6
10.	Представлення і пояснення наукової теми експерту з іншої наукової сфери чи неспеціалісту. Вживання засобів орієнтування аудиторії щодо загальної побудови виступу.	4	4

11.	Обговорення різних суперечливих наукових проблем (у форматі опозиції: один мовець аргументує “за”, а інший аргументує “проти”).	6	6
12.	Поточна контрольна робота	2	2
13.	Модульна контрольна робота №4	2	2
	Усього за модулем № 4	56	56

2.2.4.3. Самостійна робота аспіранта, її зміст та обсяг

№	Модуль № 4 "Аудіювання та усне мовлення (монологічне та діалогічне)" Зміст самостійної роботи аспіранта	Обсяг самостійної роботи (годин)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	4
2.	Підготовка до практичних занять	56
4.	Підготовка усної презентації про власне дослідження (у форматі PowerPoint)	15
5.	Підготовка до поточних тестів	2
6.	Підготовка до модульної контрольної роботи	3
	Усього за модулем № 4	80

2.3. Загальний обсяг курсу

Загальний обсяг лекційних занять (год.)	Загальний обсяг практичних занять (год.)	Загальний обсяг самостійної роботи (год.)
16	224	300

3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни

3.1. Список рекомендованих джерел

3.1.1. Англійська мова (список основної літератури)

1. Armer T. Cambridge English for scientists. – Cambridge: Cambridge University Press, 2011.
2. Boellstorff T. How to Get an Article Accepted at American Anthropologist (or Anywhere). – Online:
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1548-1433.2008.00034.x/pdf>
3. Booth W C., Colomb G.G., Williams J. M. The Craft of Research. – 3rd edition. – Chicago: University Of Chicago Press, 2008.
4. Darian S., Ilchenko O. ИМПАКТ: Writing for Business, Technology and Science.– 2nd edition (revised). – К.: Akadempriodyka, 2012.
5. Glasman-Deal H. Science Research Writing: A Guide for Non-Native Speakers of English. - Imperial College Press, 2009.
6. Ilchenko O. The Language of Science = Англійська для науковців. – 4th edition, revised. – К.: «Едельвейс», 2016.
7. Ilchenko O. International Communication: Science, Technology, Education, Journalism (English-Ukrainian-Russian Dictionary) : Англо-українсько-російський словник міжнародної комунікації: наука, техніка, освіта, журналістика (за загальною редакцією к.філол.н., доц. Жалая В.Я.). – К.: «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2015. – 632 с.
8. Mauranen A. “One thing I’d like to clarify...” Observations of Academic Speaking. – Online:
http://blogs.helsinki.fi/hes-eng/files/2011/03/HES_Vol2_Mauranen.pdf
9. Murphy R. English Grammar in Use. - Cambridge University Press, 2004
10. Wallwork A. English for Writing Research Papers.– Springer, 2011.
11. Wallwork A. English for Research: Usage, Style, and Grammar.- Springer, 2015.
12. Wallwork A. English for Academic Correspondence (English for Academic Research).– Springer, 2016.

13. Калюжна В.В., Букреева О.Й. English opens many doors. Английский научный текст: Понимание. Интерпретация. Перевод. – Учеб. пособ. по англ. яз. – К.: 2004.
14. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.1 (Граматичні труднощі). – К.: Політична думка, 1997.
15. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової та технічної літератури на українську мову. Част.2 (Термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі). – К.: Політична думка, 1997.
16. Ковалева Е.И., Рахманова И.И., Трахтенберг И.А. Развитие навыков чтения научной литературы на английском языке. – К.: Наукова думка, 1989.
17. Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Шахова Н.И., Рейнгольд В.Г., Салистра В.И., Басс Э.М., Дезен Н.Б. и др. – М.: Наука, 1980. – 295 с
18. Курс английского языка для аспирантов и научных работников / Шахова Н.И., Рейнгольд В.Г., Салистра В.И. , Басс Э.М., Дезен Н.Б. и др. – 2-е изд., перераб. – М.: Наука, 1993. – 283 с.
19. Яхонтова Т.В. Основи англомовного наукового письма = English Academic Writing for Students and Researchers: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002.

(список додаткових джерел)

1. Cambridge Preparation for the TOEFL Test. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006
2. Collins Vocabulary for IELTS by Williams Anneli. – 2012.
3. Collins Listening for IELTS by Fiona Aish, Jo Tomlinson. – 2011.
4. Collins Reading for IELTS by Els Van Geyte. – 2011.
5. Collins Speaking for IELTS by Karen Kovacs. – 2011.
6. Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment. Language policy unit, Strasbourg. Online: www.coe.int/lang-CEFR
7. Darian S. Understanding the Language of Science. – University of Texas Press, 2003.
8. Davis M. Scientific papers and presentations. – San Diego: Academic Press, 1997.

9. Dooley J., Evans V. Grammarway. 1-2-3-4. – Express Publishing, 2004.
10. Eskey F. Tech Talk. Better English through reading in science and technology. – Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2005.
11. Gaertner-Johnston L. Business Writing with Heart: How to Build Great Work Relationships One Message at a Time. – Syntax Training, 2013.
12. Galtung J. Struktur, Kultur und intellektueller Stil // Das Fremde und das Eigene. – Munich: Iudicium Verlag. – 1985. – P.151–193.
13. Hewings M. Advanced Grammar in Use. – Cambridge University Press, 2013.
14. Hyland K. Academic Publishing: Issues and Challenges in the Construction of Knowledge. – Oxford Applied Linguistics, 2016.
15. Introductory Guide to the Common European framework of reference (CEFR) for English language teacher. – Cambridge University Press, 2013.
16. Kaplan R. B. Cultural thought patterns in Intercultural Education // Language Learning, № 16. – 1966. – pp. 1–20.
17. LaRocque P. The Book on Writing: The Ultimate Guide to Writing Well. – Marion Street Press, Inc., 2003.
18. O'Connor S. Focus on IELTS. – Harmon: Pearson Longman, 2010.
19. Official Guide to the TOEFL Test With CD-ROM, by Educational Testing Service, 2012.
20. Swales J. Research Genres: Explorations and Applications (Cambridge Applied Linguistics), 2004.
21. Swales J., Feak C. Abstracts and the Writing of Abstracts. – Michigan: The University of Michigan, 2009.
22. Sword H. Stylish Academic Writing. – Harvard: Harvard University Press, 2012.
23. Terry M., Wilson J. Focus on Academic Skills for IELTS. – Harmon: Pearson Longman, 2010.
24. Wallwork A. English for Presentations at International Conferences. – Springer, 2010.
25. Wallwork A. English for Academic Correspondence and Socializing. – Springer, 2011.
26. Zimmerman F. English for Science. – New Jersey: Prentice Hall Regens, 1989.
27. Zinsser W. On Writing Well, 30th Anniversary Edition: The Classic Guide to Writing Nonfiction. - Harper Perennial, 2006.

3.1.2. Німецька мова

1. Deutsch : Mittel zur Entwicklung der Sprechfertigkeiten für Aspiranten, Magistranden und wissenschaftliche Mitarbeiter / сост. О. М. Зюзенкова [и др.]. – Мн. : БГУИР, 2009. - 82 с.
2. Dreyer H., Schmitt R. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. – Max Hueber Verlag, 2001. – 370 S.
3. GRAMMIS 2.0. Das grammatische Informationssystem des Instituts für deutsche Sprache. Online. <http://hypermedia.ids-mannheim.de/index.html>
4. Prüfungstraining Daf: Goethe-Zertifikat C1. – Übungsbuch mit CDs (2) (German Edition). – Cornelsen Verlag GmbH & Co, 2009.
5. Prüfungstraining Daf: Goethe-Zertifikat B2. – Übungsbuch mit CDs (2) (German Edition). – Cornelsen Verlag GmbH & Co, 2009.
6. Raven S., Buscha A. Erkundungen Deutsch als Fremdsprache. KOMPAKT C1: Integriertes Kurs und Arbeitsbuch. – 2010.
7. Swick E. German Grammar Drills. – McGraw-Hill Education, 2012.
8. Swick E. Practice Makes Perfect: Complete German Grammar, 2011.
9. Themen aktuell 1-3. – Max Hueber Verlag, 2003.
10. Базовий тематичний німецько-український словник / за ред.. Карпусь А.К., Кудіної О.Ф. – К.: Ленвіт, 1998.
11. Бориско Н. Ф. Deutsch für Fortgeschrittene Niveau C. – К.: ООО «ИП Логос-М», 2010. – 528 с.
12. Бориско Н.Ф. Deutsch ohne Probleme: в 2 т. – К.: Логос, 2000. – 480 с.
13. Бочко Г.П., Кудіна О.Ф. Українсько-німецький розмовник. – К.: Освіта, 1998.
14. Паремская Д.А. Практическая грамматика (немецкий язык): учеб. пособие. – Мн.: Высш. шк., 2001. – 350 с.

3.1.3. Французька мова

1. A. Joukovsky. Histoire de l'Ukraine. Paris : Éd. du Dauphin, 1994. – 290 p.
2. B.Chovelon, M. Barthe. Expression et style. Français de perfectionnement. – Presses universitaires de Grenoble, 2002. – 152 p.
3. Ch. Andant, M.-L. Chalaron. À propos. Cahier d'exercices – Presses universitaires de Grenoble, 2005. – 184 p.

4. Ch. Andant, M.-L. Chalaron. À propos. Livre de l'élève – Presses universitaires de Grenoble, 2005. – 176 p.
5. D. Chevalier-Wixler, D. Dupleix, I. Jouette, B. Mègre. Réussir le Dalf . Niveaux C1 et C2 du Cadre européen commun de référence. – Les Éditions Didier, 2007. - 240 p.
6. D. Dupleix, S. Vaillant. Guide officiel d'entraînement au TCF. Test de connaissance du français. – Les éditions Didier, 2010. – 96 p.
7. J. Tolas. Le français pour les sciences. Niveau intermédiaire ou avancé. – Presse universitaires de Grenoble, 2004. – 304 p.
8. J.-L. Penfornis. Français.com. Cahier d'exercices. – CLE Interational/VUEF, 2002. – 96 p.
9. J.-L. Penfornis. Français.com. Méthode de français professionnel et des affaires. – CLE Interational/VUEF, 2002. – 168 p.
10. M. Barféty. Expression orale. Niveau 3. Compétences B2. – CLE International / Sejer, 2006. – 128 p.
11. M. Callamand, M. Boularès. Grammaire vivante du français 2. Exercices d'apprentissage. Larousse, FLE, diffusion CLE International, 2007. – 120 p.
12. M. Callamand, M. Boularès. Grammaire vivante du français 3. Exercices d'apprentissage. Larousse, FLE, diffusion CLE International, 2007. – 168 p.
13. M. Dahilo., J.-L. Penfornis, M. Lincoln. Le français de la communication professionnelle. – CLE International, 2001. – 126 p.
14. N. Larger, R. Mimran. Vocabulaire expliqué du français. Niveau intermédiaire. – CLE International/Sejer , 2004. – 288 p.
15. O. Tcherednitchenko, Y. Koval. Théorie et pratique de la traduction. – Kyiv: Lybid, 1995. – 320 p.
16. R.Lescure, S. Chenard, A. Mubanga Beya, V. Bourbon, A. Rausch, P. Vey. Le nouvel entrainez-vous DALF C1/C2. 250 activités. – CLE International, 2007. – 288 p.
17. S. Poisson-Quinton, R. Mimran, M. Mahéo-Le Coadic. Grammaire expliquée du français. – CLE International/VUEF, 2005. – 430 p.
18. S. Poisson-Quinton, R. Mimran, M. Mahéo-Le Coadic. Grammaire expliquée du français. Exercices – CLE International, 2005. – 224 p.
19. S. Poisson-Quinton, R. Mimran. Compréhension écrite. Niveau 4. Compétences B2. – CLE International/Sejer, 2007. – 126 p.
20. S. Pons, G. Karcher, Test d'évaluation de français. 250 activités CLE International, 2006. – 128 p.

21. V. Gautier. Banque-finance.com . - CLE International, 2004. – 96 p.
22. В.Г. Гак, Б.Б. Григорьев. Теория и практика перевода. Французский язык. – М.: «Интердиалект +», 2000. – 456 с.
23. Г.Г. Крючков, В.С. Хлопук, Л.П. Корж, Г.С. Харламова , П.В. Студенець. Поглиблений курс французської мови. – К.: «Вища школа», 2000. – 399 с.
24. Н.К. Гарбовский, О.И. Костикова. Курс устного перевода. Французский язык – русский язык. – М.: Издательство МГУ, 2006. – 304 с.
25. Н.М. Демчик, Міщенко М.Г. Ділова французька мова. – Львів: Видавництво «Новий світ – 2000», 2013 – 225 с.
26. О.В. Максименко. Практикум з техніки перекладу. Французька мова. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. – 109 с.
27. О.В. Максименко. Усний переклад: теорія, вправи, тексти (французька мова). – Вінниця: «Нова книга», 2008. – 168 с.

3.1.4. Іспанська мова

1. A. Gano Ginés, P. Díez de Frías, C. Estébanez Villacorta, A. Garrido Ruiz de los Paños. Competencia gramatical en uso. Ejercicios de gramática: forma y uso. B2. – Edelsa, Madrid, 2008. – 157 p.
2. A. González Hermoso. Conjugar es fácil en español de España y de América. – Edelsa, Madrid, duodécima reimpresión, 2009. – 293 p.
3. D. Gálvez, N. Gálvez, L. Quintana. Dominio. Curso de perfeccionamiento. Nivel C. – Edelsa, Madrid, 2008. – 184 p.
4. Diccionario básico de uso de la lengua española. – Sociedad General Española de Librería, Madrid, decimoquinta edición, 2008. – 973 p.
5. F. Castro. Uso de la gramática española. Gramática y ejercicios de sistematización para estudiantes de ELE de nivel avanzado. – Edelsa, Madrid, decimocuarta reimpresión, 2008. – 138 p.
6. G. Vranic. Hablar por los codos. Frases para un español cotidiano. – Edelsa, Madrid, cuarta reimpresión, 2009. – 127 p.
7. M. Sánchez Alfaro, A. González Hermoso. Tiempo para comprender. Mensajes orales de la vida cotidiana. – Edelsa, Madrid, primera reimpresión, 2007. – 96 p.
8. Ó. Cerrolaza Gili. Diccionario práctico de gramática. 800 fichas de uso correcto del español. – Edelsa, Madrid, segunda reimpresión, 2008. – 351 p.

9. L. Aragonés, R. Palencia. Gramática de uso del español. Teoría y práctica. – Ediciones SM, Madrid, 2009. – 271 p.
10. А. Солер, Л. Мехидо, Н. Великопольская. Испанский язык в текстах. – 2-е изд., исправленное и дополненное. – М.: ЧеРо, 2000. – 432 с.
11. В.С. Виноградов. Грамматика испанского языка: Практический курс: Учебник для институтов и факультетов иностранных языков. – 7-е изд. – М.: КДУ, 2005. – 432 с.
12. Г.Г. Вербa, З.О. Гетьман. Manual español-ucraniano de traductología. Підручник з перекладознавства: іспанська мова. – Вінниця: Нова книга, 2013. – 304 с.
13. И.Ф. Мельцев. Современный испанский язык. Словарь-справочник лексико-грамматических трудностей. – М.: Астрель: АСТ, 2010. – 382 с.
14. Р. Гонсалес, Р. Алимова. Полный курс испанского языка. – М.: Издательство АСТ, 2015. – 512 с.

4. Основна тематика з граматики, усного мовлення, аудіювання та написання есеїв

4.1. Основні граматичні теми курсу

4.1.1. Англійська мова

I. The domain of the noun.

1. The article: definite, indefinite, zero article. 2. The noun: defining a person, a place, a thing or an idea. 3. Singular, plural, countable, uncountable nouns. 4. Borrowed plural forms. 5. The numerals: ordinal, cardinal. 6. Other quantifiers in English. 7. The pronoun: a word used in place of a noun. 8. Personal, possessive, reflexive, reciprocal, demonstrative, interrogative, relative, indefinite, negative pronouns. 8. The adjective: a word used to modify/describe a noun. 8. Degrees of comparison: regular and irregular. 9. Relevant word-building devices. 10. Synonyms and antonyms.

II. The domain of the verb.

1. The verb: a word that tells what someone or something does. 2. Regular and irregular verbs. 3. Phrasal verbs. 4. Tenses: Present Simple vs. Present Progressive; Simple Past vs. Present Perfect; Simple Future; Future Progressive vs. Past Progressive; Past Perfect vs. Future Perfect; Perfect Progressive Tenses. 5. Sequence of tenses. 6. Active vs. Passive voice. 7. Transforming Passive into Active voice and vice versa. 8. Cases with Passive voice only. 7. The verbals: Present Participle, Past Participle, the Infinitive, the Gerund. 8. Grammatical constructions with verbals. 9. The modal verbs *must, should, can, may, might, have to; be to; be able to; dare* etc. and their equivalents. 10. The Mood: Indicative, Imperative, Conditional. 11. Adverbs: words added to a verb to modify its meaning; they tell us when, where, how, in what manner or to what extent an action is performed. 12. Relevant word-building devices. 13. Synonyms and antonyms.

III. The domain of invariable words.

1. The prepositions: words placed before nouns or pronouns to show 1) the location or direction, 2) noun's or pronoun's relationship to some other word in a sentence. 2. Prepositions *at, by, from, in, to, with, against, across, under, behind/in the back; in front of; over, for, by*. 3. The conjunctions: words used to connect

other words, phrases and clauses. 4. Conjunctions *and, but, or, because*; combinations 1) *yes, but*; 2) *yes, and*. 5. Coordinating conjunctions *for, and, nor, but/however, or, yet*. 6. Subordinating conjunctions *after, although, as, because, before, even though, if, since, though, unless, until, when, whenever, whereas, wherever, while*. 7. The interjections: words expressing strong or sudden emotions. 8. Interjections: *Yes,; No,; Oh; Wow! Ouch! Oops*. 9. *OK* and its various meanings.

IV. The Domain of word combinations.

1. Types of word combinations in English. 2. Two-word nouns and adjective + noun. 3. Compound nouns from phrasal verbs (noun first); Compound nouns from phrasal verbs (adverb first); Compound nouns composed of adverb/preposition + noun. 3. Collocations. 4. Verbs *make* and *do*. 5. Formulaic language/lexical bundles. 6. Frequently used idioms.

V. Communicative types of sentences.

1. Declarative sentence. 2. Interrogative sentence. 3. Imperative sentence. 4. Exclamatory sentence. 5. Four types of questions. 6. Word order. 7. Direct vs. indirect speech.

VI. Four types of sentences.

1. The Simple sentence (one independent clause).. 2. The Complex sentence (two independent clauses joined by a coordinating conjunctions *for, and, nor, but/however, or, yet*). 3. The Compound sentence (one main independent clause and one or more dependent clauses joined by subordinating conjunctions *after, although, as, because, before, even though, if, since, though, unless, until, when, whenever, whereas, wherever, while*). 4. The Compound-Complex sentence (two or more independent clauses and at least one dependent clause).

VII. The domain of logico-semantic relations in grammar and discourse.

1. Text and paragraph structure. 2. Cohesion: the grammatical and lexical linking within the chunks of a text. 3. Coherence: being clear about the topic 4. Logical connectors: reference; addition; comparison and contrast, concession; similarity; exemplification; cause and effect; purpose; condition; intensifying; sequencing events (numerical advance organizers, beginning; continuation; digression and resumption; summation/conclusion); restatement; condensation; time; place. 5. Anaphora. 6. Emphasis: emphatic words and structures. 7. Figurative Language (metaphor, personification, metonymy, hyperbole, litotes, allusion). 8. Basic borrowed words and phrases. 9. New and old information. 10. Rhetorical structures. 12. Modality. 13. Argumentation.

4.1.2. Німецька мова

- I. Der Substantiv: 1. Der Artikel (der bestimmte Artikel, der unbestimmte Artikel, der Nullartikel, die Deklination der Artikel); 2. Das Geschlecht der Substantive (das Maskulinum, das Femininum, das Neutrum); 3. Die Zahl der Substantive (der Singular, der Plural, die Pluralbildung der Substantive); 4. Der Kasus der Substantive (Nominativ, Genitiv, Dativ, Akkusativ); 5. Die Deklination der Substantive (die weibliche Deklination, die schwache Deklination, die starke Deklination, besondere Gruppe, Plural).
- II. Das Adjektiv: 1. Die Deklination der Adjektive (die schwache Deklination, die starke Deklination, die gemischte Deklination); 2. Die Steigerungsstufen der Adjektive (Positiv, Komparativ, Superlativ).
- III. Das Adverb: 1. Die Steigerungsstufen der Adverbien (Positiv, Komparativ, Superlativ); 2. Die Typen der Adverbien (Lokaladverbien, Temporaladverbien, Kausaladverbien, Modaladverbien, Pronominaladverbien, Zahladverbien, Konjunkionaladverbien).
- IV. Das Pronomen: Die Typen der Pronomen (Personalpronomen, Possessivpronomen, Demonstrativpronomen, Relativpronomen, Interrogativpronomen, Negativpronomen, Indefinitpronomen, unbestimmt-persönliches Pronomen, Reflexivpronomen).
- V. Das Numerales: Die Typen der Numeralien (Grundzahlen, Ordnungszahlen).
- VI. Die Präposition: 1. Die Rektion der Präpositionen (die Präpositionen mit Akkusativ, die Präpositionen mit Dativ, die Präpositionen mit Akkusativ und Dativ, die Präpositionen mit Genitiv); 2. Das Präpositionalpronomen; 3. Die Typen der Präpositionen (lokale Präpositionen, Wechselpräpositionen, temporale Präpositionen).
- VII. Das Verb: 1. Konjugation des Hilfsverben *haben, sein*; 2. Die Typen der Verben (starke, schwache, unregelmäßige Verben); 3. Die Person; 4. Die Zahl (der Singular, der Plural); 5. Die Zeit (Präsens, Präteritum (Imperfekt), Perfekt, Plusquamperfekt, Futur I, Futur II); 6. Der Modus (Indikativ, Konjunktiv, Imperativ); 7. Das Genus (Aktiv, Passiv, Stativ); 8. Modalverben; 9. Reflexive Verben; 10. Trennbare und untrennbare Verben; 11. Verben mit Präpositionen; 12. Partizip I, Partizip II; 13. Infinitiv,

Infinitiv mit und ohne *zu*, Infinitivgruppen *um...zu*, *(an)statt...zu*, *ohne...zu*, Infinitivkonstruktionen.

VIII. Der Satz: 1. Die Satzglieder (das Subjekt, das Prädikat, das Objekt, das Adverbiale, das Attribut); 2. Die Satzarten in kommunikativer Hinsicht (der Aussagesatz, der Fragesatz, der Aufforderungssatz, der Ausrufesatz); 3. Gerade und nicht gerade Wortfolge; 4. Fragewörter; 5. Die Negation; 6. *Es gibt...*; 7. Die Satzarten nach der Anzahl und Beziehung finiter Verben (der einfache Satz, der zusammengesetzte Satz; 8. Die Satzreihe; 9. Das Satzgefüge (der Hauptsatz, der Nebensatz), die Typen der Satzgefüge (der Subjektsatz, der Prädikatsatz, der Objektsatz, der Attributsatz, der Konditionalsatz, der Temporalsatz, der Finalsatz, der Lokalsatz, der Modalsatz, der Konsekutivsatz, der Konzessivsatz, der Restriktivsatz); 10. Direkte und indirekte Rede.

4.1.3. Французька мова

- I. La sphère du nom : 1. Le nom (le nom commun ; le genre et le nombre des noms communs ; le nom propre; les différentes fonctions du nom). 2. Les déterminants et les substituts du nom (les articles; les pronoms personnels; les adjectifs et pronoms démonstratifs; les adjectifs et pronoms possessifs; les adjectifs et pronoms indéfinis; les adjectifs et pronoms interrogatifs et exclamatifs; les pronoms relatifs). 3. La quantification (les nombres cardinaux; les nombres ordinaux; termes dérivés des nombres; autres expressions de la quantité). 4. La qualification du nom (le complément du nom; l'adjectif qualificatif; les propositions relatives).
- II. La sphère du verbe : 1. Les 3 types du verbe; modes, temps, aspects. 2. La syntaxe du verbe (verbes réellement intransitifs; verbes transitifs directs; verbes transitifs indirects; verbes à double construction; verbes suivis d'un attribut; cas particuliers) 3. Forme active/passive, forme pronominale, forme impersonnelle (les auxiliaires être et avoir : le choix de l'auxiliaire, l'accord du participe passé; la forme passive : formation du passif et contraintes, les complément d'agent, les emplois du passif; la forme pronominale : les verbes réellement pronominaux, les verbes pronominaux réfléchis, les verbes pronominaux réciproques, les verbes pronominaux à sens passif; la forme impersonnelle : les deux catégories de verbes impersonnels). 4. Le mode indicatif et ses temps (l'expression du présent :

le présent, le passé composé, accompli du présent; l'expression du futur : le futur simple, le futur antérieur, le futur simple et le futur antérieur dans le passé; l'expression du passé (1) : les différents temps du passé : l'imparfait, le passé composé, le plus-que-parfait, le passé simple; l'expression du passé (2) : les relations entre les différents temps du passé : les relations imparfait/passé composé, les relations imparfait/passé simple, la concordance des temps à l'indicatif). 5. Les autres modes personnels (le subjonctif : valeurs et emplois, formation, concordance des temps au subjonctif; le conditionnel : formation, valeurs et emplois; l'impératif : valeurs et emplois, formation, particularités d'orthographe et de construction; les auxiliaires modaux). 6. Les modes impersonnels (le mode infinitif, la proposition infinitive : valeurs et emplois, la proposition subordonnée infinitive; le mode participe : le participe présent, le gérondif, le participe passé employé seul, la proposition participe).

- III. Les mots invariables. 1. Les prépositions (les prépositions *à, de, en*; autres prépositions fréquentes : *dans, sur, par, pour, avec, sans, contre*; ne pas confondre : *vers/envers, avant/devant, entre/parmi, dès/depuis, à cause de/grâce à*; répétition ou effacement des prépositions).
- IV. Les différents types de phrase. 1. La phrase interrogative (les 3 formes de l'interrogation totale; l'interrogation partielle). 2. La phrase négative (la négation totale; la négation partielle ou relative; l'expression de la restriction : *ne ... que*; la combinaison des termes négatifs). 3. La phrase exclamative (les mots exclamatifs; les interjections). 4. La mise en relief (les reprises; les extractions).
- V. La phrase simple et la phrase complexe. 1. La phrase simple. 2. La phrase complexe (proposition juxtaposée, proposition coordonnée, proposition subordonnée, proposition en incise). 3. La proposition subordonnée relative (la place de la relative dans la phrase; le sens de la subordonnée relative; le mode du verbe dans la relative). 4. La proposition subordonnée complétive (la place de la complétive; l'ordre des mots dans la complétive; le mode du verbe dans la complétive; les transformations : complétive > infinitif, complétives > pronom, nom ou adjectif). 5. Le discours rapporté (le discours direct, le discours indirect, l'interrogation indirecte).
- VI. Les relations logico-temporelles. 1. Grammaire du texte et connecteurs logico-temporels (l'emploi des anaphores; l'emploi des connecteurs). 2. L'expression du temps (la proposition subordonnée : valeurs et emplois des

conjonctions de temps; d'autres manières d'exprimer l'idée de temps). 3. L'expression de la cause (la proposition subordonnée : valeurs et emplois des conjonctions de cause; d'autres manières d'exprimer la cause. 4. L'expression de la conséquence et du but (la proposition subordonnée : valeurs et emplois des conjonctions de conséquence et de but; d'autres manières d'exprimer la conséquence et le but). 5. L'expression de l'opposition et de la concession (la proposition subordonnée : valeurs et emplois des conjonctions d'opposition et de concession; d'autres manières d'exprimer l'opposition et la concession). 6. L'expression de la condition et de l'hypothèse (les subordonnées introduites par *si*; les subordonnées introduites par d'autres conjonctions; d'autres manières d'exprimer la condition et l'hypothèse). 7. L'expression de l'intensité et de la comparaison (manières d'exprimer l'intensité; l'expression de la comparaison).

4.1.4. Испанська мова

I. El sustantivo:

1. El artículo (el artículo definido/indefinido). 2. El género del sustantivo (el sustantivo masculino/femenino/ambiguo). 3. El número del sustantivo (el sustantivo singular/plural/colectivo). 4. La composición del sustantivo (el sustantivo simple/compuesto/parasintético).

II. El adjetivo:

1. La morfología del adjetivo (el adjetivo de una terminación/de dos terminaciones; el apócope). 2. Los grados de comparación del adjetivo (el grado comparativo, el grado superlativo).

III. El adverbio:

1. Las clases de adverbios (los adverbios de lugar/de tiempo/de modo/de cantidad/de afirmación/de negación/de duda). 2. Los grados de comparación del adverbio (el grado comparativo, el grado superlativo).

IV. El pronombre:

Los tipos de pronombres (los pronombres personales / demostrativos / relativos / indefinidos / negativos).

V. Los numerales:

Los tipos de numerales (los numerales cardinales /ordinales / quebrados / multiplicativos).

VI. El verbo:

1. Los tipos de conjugación de los verbos regulares/irregulares. 2. Los modos verbales (el modo indicativo/subjuntivo/condicional/imperativo). 3. Los tiempos verbales (presente / pretérito perfecto / pretérito imperfecto /pretérito simple / pretérito pluscuamperfecto / pretérito anterior / futuro simple / futuro compuesto / condicional imperfecto/condicional perfecto); concordancia temporal. 4. Empleo del modo subjuntivo en las oraciones subordinadas (la oración subordinada de complemento/de sujeto/de atributo/relativa/de fin/de tiempo/de lugar/de comparación/de modo/de concesión/de causa/condicional). 5. Los tipos de oración subordinada condicional (I tipo, II tipo, III tipo, mixta). 6. La voz pasiva. 7. El gerundio. Las construcciones con gerundio.

VII. La oración:

1. La clasificación de la oración simple (la oración activa / pasiva, personal /impersonal, copulativa / predicativa, enunciativa / interrogativa / exclamativa / imperativa / desiderativa / dubitativa).
2. La clasificación de la oración compuesta (la oración coordinada: yuxtapuesta / copulativa / disyuntiva / adversativa / distributiva / explicativa; la oración subordinada: sustantiva / adjetiva / adverbial).

4.2. Основні теми для усного спілкування аспірантів

1. Сучасна наука й технології. /Cutting-edge science and technologies. / Moderne Wissenschaft und Technologien. / La science moderne et les technologies./ La ciencia moderna y las tecnologías.

2. Наукове дослідження: теорія, практика, методи. /Scientific research: theory, practice, methodologies. / Wissenschaftliche Forschung: Theorie, Praxis und Methoden. / La recherche : théorie, pratique, méthodologie./ La investigación científica: teoría, práctica, métodos.

3. Життя у глобалізованому світі. / Life in the globalized world. / Das Leben in einer globalisierten Welt. / La vie dans un monde de mondialisation./ La vida en el mundo globalizado.

4. Збереження довкілля./ Environment and conservation. / Umweltschutz. /La protection de l'environnement./ La protección del medio ambiente.

5. Освіта і наука в Україні й у світі. /Education and science in Ukraine and in the world. / Ausbildung und Wissenschaft in der Ukraine und in der Welt./

L'enseignement et la science en Ukraine et dans le monde./ La educación y la ciencia en Ucrania y en el mundo.

6. Національна академія наук України, її історія та організація. / The National Academy of Sciences of Ukraine, its history and structure. / Die Nationale Akademie der Wissenschaften der Ukraine: Geschichte und Organisation./ L'Académie nationale des sciences d'Ukraine, son histoire et son organisation./ La Academia Nacional de Ciencias de Ucrania, su historia y su organización.

7. Наукові заходи (конференції, семінари, симпозіуми, колоквиуми тощо)./ Scientific events (conferences, workshops, symposia, colloquia, etc./ Wissenschaftliche Veranstaltungen (Konferenzen, Seminare, Symposien, Kolloquien usw.)/ Les réunions scientifiques (conférences, séminaires, symposiums, colloques, etc.)/ Los eventos científicos (conferencias, seminarios, simposios, coloquios, etc.).

8. Моє наукове дослідження. /My scientific research. /Meine wissenschaftliche Forschung. / Ma recherche scientifique./ Mi investigación científica.

9. Нобелівська премія та її лауреати-вчені. /Nobel Prize and its winner scientists. /Nobelpreis und Wissenschaftler-Nobelpreisträger. / Le Prix Nobel et ses lauréats scientifiques./ El Premio Nobel y sus científicos ganadores.

4.3. Основні теми для аудіювання

1. Поточні події / Current events / Aktuelle Ereignisse / Actualités / Actualidad
2. Важливість книг / The importance of books / Die Bedeutung der Bücher / L'importance des livres / La importancia de los libros
3. Важливість освіти / The importance of education / Die Bedeutung der Ausbildung / L'importance de l'éducation / La importancia de la educación
4. Важливість знань / The importance of knowledge / Die Bedeutung des Wissens / L'importance des connaissances / La importancia de los conocimientos
5. Важливість мов / The importance of languages / Die Bedeutung der Sprachen / L'importance des langues / La importancia de las lenguas
6. Неприпустимість плагиату / The prohibition of plagiarism / Das Verbot des Plagiats / L'inadmissibilité du plagiat / La inadmisibilidad del plagio
7. Важливість комп'ютерів / The importance of computers / Die Bedeutung der Computers / L'importance des ordinateurs / La importancia de los ordenadores
8. Роль Інтернету. Важливість пошуковиків. Важливість електронної пошти. Проблема спаму. Проблема хакерів / The role of the Internet. The importance of search engines. The importance of e-mail. The spam problem. The problem of hackers / Die Rolle des Internets. Die Bedeutung der

- Suchmaschinen. Die Bedeutung der E-mail. Das Problem des Spams. Das Problem der Hacker / Le rôle de l'Internet. L'importance des systèmes de recherche sur Internet. L'importance du courriel. Le problème du spam. Le problème de la cybercriminalité. / El papel de la Internet. La importancia de los buscadores. La importancia del correo electrónico. El problema del correo basura. El problema del ciberintruso
9. Роль інформації / The role of information / Die Rolle der Information / Le rôle de l'information / El papel de la información
 10. Роль веб-сайтів / The role of web sites / Die Rolle der Webseiten / Le rôle des sites web / El papel de los sitios web
 11. Культура / Culture / Die Kultur / La culture / La cultura
 12. Сім див світу / Seven wonders of the world / Die sieben Weltwunder / Les sept merveilles du monde / Las siete maravillas del mundo
 13. Стереотипи / Stereotypes / Die Stereotypen / Les stéréotypes / Los estereotipos
 14. Мультикультурність / Multiculturality / Die Multikulturalität / Le multiculturalisme / El multiculturalismo
 15. Ксенофобія / Xenophobia / Die Fremdenfeindlichkeit / La xénophobie / La xenofobia
 16. Історія / History / Die Geschichte / L'histoire / La historia
 17. Співбесіда при прийомі на роботу / Interviewing for a job / Das Interview für einen Job / L'entretien lors de l'embauchage / La entrevista de trabajo
 18. Реклама / Advertisement / Die Werbung / La publicité / La publicidad
 19. Їжа / Food / Das Essen / Le repas / La comida
 20. Житло / Dwelling / Die Wohnung / Le logement / El apartamento
 21. Гумор / Humour / Die Humor / L'humour / El humor
 22. Важливість перекладу / The importance of translation / Die Bedeutung der Übersetzung / L'importance de la traduction / La importancia de la traducción
 23. Якість / Quality / Die Qualität / La qualité / La calidad
 24. Безпека / Security / Die Sicherheit / La sécurité / La seguridad
 25. Важливість письма / The importance of writing / Die Bedeutung des Schreiben / L'importance de l'écriture / La importancia de la escritura
 26. Іноземні мови / Foreign languages / Die Fremdsprachen / Les langues étrangères / Las lenguas extranjeras
 27. Читання у добу технологій / Reading in the technology times / Das Lesen in der technologische Zeit / La lecture à l'époque des technologies modernes / La lectura en la época de las tecnologías
 28. Навіщо Вам стільки комп'ютерів? / Why do you need so many computers? / Warum brauchen Sie so viele Computers? / À quoi bon tant d'ordinateurs? / ¿Por qué necesita tantos ordenadores?
 29. Телефонний дзвінок чи смс? / A phone call or SMS? / Ein Anruf oder eine SMS? / Un coup de téléphone ou un SMS? / ¿Una llamada telefónica o SMS?

30. Відеоігри / Video games / Die Videospiele / Les jeux vidéo / Los videojuegos
31. Найважливіші предмети / The most important objects / Die wichtigsten Objekte / Les matières les plus importantes / Las asignaturas más importantes
32. Мобільні телефони / Mobile phones / Die Handys / Les téléphones portables / Los móviles
33. Археологія / Archeology / Die Archäologie / L'archéologie / La arqueología
34. Біотехнології / Biotechnologies / Biotechnologien / Biotechnologies / Biotecnologías

4.4. Основні теми для написання есеїв

1. Інтернет: за та проти / Advantages and Disadvantages of the Internet / Die Vor- und Nachteile des Internets / L'Internet: le pour et le contre / La Internet : el pro y el contra
2. Чому важливо вивчати іноземні мови? (англійську, німецьку, французьку, іспанську) / Why learning English is so important? / Warum ist das Deutschlernen so wichtig? / Pourquoi faut-il apprendre des langues étrangères (le français, l'anglais, l'allemand, l'espagnol, etc)? / ¿Por qué es importante aprender las lenguas extranjerias? (inglés, alemán, francés, español)
3. Що таке плагіат і як його уникнути / Definition of Plagiarism and Ways to Avoid it / Die Definition des Plagiats und die Wege das zu vermeiden / Le plagiat, qu'est-ce que ça veut dire? Comment peut-on l'éviter et combattre? / ¿Qué es el plagio y cómo podemos evitarlo?
4. Глобалізація: переваги та недоліки / Advantages and Disadvantages of Globalization / Die Vor- und Nachteile der Globalization / La mondialisation: les avantages et les inconvénients / La globalización: las ventajas y las desventajas
5. Сучасні технології: за та проти / Advantages and Disadvantages of Modern Technology / Die Vor- und Nachteile der modernen Technologien / Les technologies modernes: le pour et le contre / Las tecnologías modernas: el pro y el contra
6. Переваги та недоліки опитувань суспільної думки / Advantages and Disadvantages of Surveys / Die Vor- und Nachteile der Befragungen / Le pour et le contre des sondages d'opinion publique / Las ventajas y las desventajas de las encuestas demoscópicas
7. Яку роль мають відігравати технології у сучасній освіті? / What role should technology play in education? / Welche Rolle soll die Technologie für die Ausbildung spielen? / Quel est le rôle des technologies dans l'éducation contemporaine? / ¿Qué papel deben desempeñar las tecnologías en la educación moderna?
8. Чи слід замінити підручники планшетами та онлайн-ресурсами? / Should textbooks be replaced by tablets (i-Pads etc.) and online resources? / Sollen die

- Kursbücher durch Tabletten (i-Pads usw.) und Online-Ressourcen ersetzt werden? / Faut-il remplacer les manuels par des tablettes ou des ressources en ligne? / ¿ Se debe sustituir los manuales por los tabletas y los recursos en línea?
9. Томас Едісон, видатний винахідник, казав: "Геній - це 1 відсоток натхнення та 99 відсотків поту". Чи погоджуєтеся Ви з таким визначенням? Чому так або чому ні? / Thomas Edison, the renowned inventor, is famous for having said, "Genius is one percent inspiration and ninety-nine percent perspiration." Do you agree with this definition of genius? Why or why not? / Thomas Edison, ein berühmter Erfinder, sagte: "Genius - 1 Prozent der Inspiration und 99 Prozent des Schwitzen." Sind Sie mit dieser Definition einverstanden? Warum oder warum nicht? / Thomas Edison, un inventeur connu, disait que le génie représente 1% d'inspiration et 99 % de sueur. Y consentez-vous? Pourquoi oui ou non? / Thomas Edison, un famoso inventor, dijo: "El genio es 1% de inspiración y 99% de transpiración." ¿Está de acuerdo con esta definición? ¿Por qué sí o por qué no?
 10. Класифікація типів інформації / Classifying the Types of Information / Die Klassifikation der Informationstypen / La classification des types d'information / La clasificación de los tipos de la información
 11. Види комп'ютерів / Types of Computers / Die Typen der Computers / Les types des ordinateurs / Los tipos de los ordenadores
 12. Опишіть своє життя / Tell your life story / Erzählen Sie Ihren Lebenslauf / Décrivez votre vie / Describa su vida
 13. Напишіть про улюблену пору року (книгу, поета або письменника, веб-сайт, ученого, члена родини, прилад тощо) / Write about your favourite season (book, poet or writer, web site, researcher, family member, device etc) / Schreiben Sie über Ihre Lieblingsjahreszeit (Buch, Dichter oder Schriftsteller, Website, Wissenschaftler, Familienmitglied , Gerät usw.) / Écrivez sur votre saison préférée (livre, écrivain ou poète, site web, chercheur, membre de famille, appareil etc que vous aimez) / Escriba sobre su estación del año favorita (libro, poeta o escritor, página web, científico, miembro de la familia, dispositivo, etc.)

5. Рейтингова система оцінювання набутих аспірантом знань та вмінь

5.1. Основні терміни та поняття

Кредитно-модульна система – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та методи організації

навчального процесу, контролю якості навчальної діяльності та набутих аспірантом знань і вмінь у процесі аудиторної та самостійної роботи.

Навчальний модуль – це логічно завершена, відносно самостійна, цілісна частина навчального курсу, сукупність теоретичних та практичних завдань відповідного змісту та структури з розробленою системою навчально-методичного забезпечення, необхідним елементом якого є відповідні форми рейтингового контролю.

Кредит (залікова одиниця) – це уніфікована одиниця виміру виконаної аспірантом аудиторної та самостійної навчальної роботи (навчального навантаження), що відповідає 30 годинам робочого часу.

Рейтинг (рейтингова оцінка) – це кількісна оцінка досягнень аспіранта за багатобальною шкалою в процесі виконання ним заздалегідь визначеної сукупності навчальних завдань.

Рейтингова система оцінювання (PCO) – це система визначення якості виконаної аспірантом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та вмінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного (проміжного) та семестрового (підсумкового) контролю, з наступним переведенням оцінки в балах у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

PCO передбачає використання поточної, контрольної, підсумкової та підсумкової семестрової модульних рейтингових оцінок (при навчанні у режимі двох семестрів), а також екзаменаційної (кінцевої) семестрової рейтингової оцінки.

- **Поточна модульна рейтингова оцінка** складається з балів, які аспірант отримує за певну навчальну діяльність протягом засвоєння даного модуля.
- **Контрольна модульна рейтингова оцінка** визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання модульної контрольної роботи з даного модуля.
- **Підсумкова модульна рейтингова оцінка** визначається (в балах та за національною шкалою) як сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок з даного модуля.
- **Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка** визначається (в балах та за національною шкалою) як сума підсумкових модульних рейтингових оцінок, отриманих за засвоєння всіх модулів.

- **Екзаменаційна (кінцева) рейтингова оцінка** визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

Семестровий (кінцевий) іспит – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за увесь курс навчання (один або два семестри, залежно від вихідного рівня знань). Складання екзамену здійснюється під час екзаменаційної сесії в комісії, яку очолює директор Центру, відповідно до затвердженого в установленому порядку розкладу. З метою забезпечення об'єктивності оцінок та прозорості контролю набутих аспірантами знань та вмінь, семестровий контроль здійснюється в **письмовій та усній** формах.

5.2. Порядок рейтингового оцінювання набутих аспірантом знань та вмінь (по модулях)

Оцінювання окремих видів виконаної аспірантом навчальної роботи і набутих знань та вмінь здійснюється в балах відповідно до таблиці 1:

Таблиця 1

Модуль 1	
Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Активна робота під час лекційних занять	10
Виконання поточних тестів (2x10)	40
Виконання модульної контрольної роботи	50
Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка	100

Модуль 2	
Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Активна робота під час лекційних занять	10
Виконання поточних тестів (2x10)	40

Виконання модульної контрольної роботи	50
Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка	100

Модуль 3	
Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Активна робота під час лекційних занять	10
Написання наукової статті	10
Письмова рецензія іноземною мовою на прочитану книгу або серію статей за темою дисертації	10
Виконання поточних тестів	20
Виконання модульної контрольної роботи	50
Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка	100

Модуль 4	
Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Активна робота під час лекційних занять	10
Усна презентація теми і завдань дослідження іноземною мовою (за допомогою PowerPoint).	40
Виконання поточних тестів	20
<i>Аспірант допускається до модульної контрольної роботи за умови наявності 60 балів</i>	
Виконання модульної контрольної роботи	30
Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка	100

Таблиця 2

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки
в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

5.3. Вимоги допуску до складання кінцевого іспиту

- усна презентація теми і завдань дослідження іноземною мовою (за допомогою PowerPoint, 5-10 хвилин),
- написання іноземною мовою статті (тез) за тематикою дослідження або подання на науковий грант,
- письмова рецензія (огляд) іноземною мовою на прочитані іноземною мовою книгу або серію статей за темою дисертації (до 2-х сторінок),
- підготовка термінологічного словника-мінімуму із фаху (не менше 100 лексичних одиниць з наведенням конкретних прикладів їх уживання в наукових текстах).

5.4. Структура кінцевого іспиту, час на виконання завдань та порядок оцінювання знань аспірантів

1. Написання тесту з лексики, граматики, читання (25 завдань). Час на виконання – **60** хвилин.
(Комплексний лексико-граматичний тест укладається за зразками міжнародних тестів. Його мета полягає у визначенні рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей кандидатів, а також компетенції в читанні.) **Максимальна кількість балів - 25**
2. Слухання і виконання завдань на загальне і детальне розуміння тексту складності рівня С1 загальнонаукового чи академічного характеру (Аудіювання). Час на виконання – **40** хвилин. **Максимальна кількість балів – 25**
3. Письмове завдання – написати есей дискусійного характеру («за і проти») на задану тему (не менше 200 слів). Час на виконання – **60** хвилин. **Максимальна кількість балів - 25**
4. Структурована усна співбесіда (вступ – спілкування на загальнолюдські теми; друга частина – обговорення дослідження на даному етапі та його перспектив; третя частина – обговорення загальнонаукової чи суспільно-важливої тематики). Час на проведення – **15** хвилин. **Максимальна кількість балів - 25**

Максимальна кількість балів за іспит – 100

Загальна норма витрат часу на проведення іспиту – 4 академічні години

У випадку відсутності аспіранта на кінцевому іспиті, який він повинен обов'язково скласти, з будь-яких причин, проти його прізвища у колонках "Екзаменаційна рейтингова оцінка" заліково-екзаменаційної відомості робиться запис "Не з'явився."

Питання подальшого проходження аспірантом іспиту у цих випадках вирішується в установленому порядку.

6. Додатки

6.1. Зразки контрольних тестових завдань для поточного контролю

Task 1. Prepositions

INSERT:

for of about up on at to in into with from Ø

1. That's what I would like _____ Christmas.
2. She is good _____ English.
2. She has a good knowledge _____ English.
3. He has a very good knowledge _____ the field _____ telecommunications.
4. I always get _____ early.
5. Look _____ me!
6. What do you need it _____ ?
7. The book is _____ the table.
8. This pencil is _____ the drawer.
9. Are you looking _____ the present?

10. Put this shirt _____ please.
11. I am interested _____ the history _____ science.
11. What are you fond _____ ?
12. Let me think _____ it.

13. What are you afraid _____ ?
14. Thank you _____ your help.
15. I'm not scared _____ it.
16. I count _____ your help.
17. I'm fond _____ reading.
18. Some people will probably disagree _____ us.
19. I know Alex has a different point _____ view.

20. Listen _____ me!
21. It is made _____ wood.
22. It can be used _____ making bread.
23. I'm listening _____ the music now.
24. There are different kinds _____ research.
25. Let him _____ .
26. Wait _____ me please.
27. Come _____ me!
28. That's typical _____ them.
29. Who paid _____ the purchase?
30. I bought it _____ Jane.
_____ her.
31. The poem is _____ page 13.
32. They are very nice _____ us.
33. It depends _____ the situation.
34. This is an example _____ an excellent resume.
35. This is a tale _____ Lewis Carroll.
36. See you _____ Tuesday.
37. See you _____ then.
38. Why is everybody dressed _____ white?
39. We can divide it _____ five parts.
40. It's worth _____ doing this.
41. _____ the picture we can see starry night.
42. I'm free _____ tomorrow.
43. She is busy _____ this weekend.
44. She works _____ weekends.
45. He was born _____ September.
46. This idea lacks _____ originality.
47. Who is responsible _____ this?
48. Don't talk _____ strangers!
49. Don't approach _____ me.
50. Call me _____ the afternoon.
51. Where are you _____ ?
52. What are you talking _____ ?
53. Before _____ I was mistaken.
53. She married _____ him last year.
54. Is he married _____ a teacher?

Task 2. Modal Verbs and their Equivalents

INSERT:

**may might can can't could to be able to to be unable to
to be to (don't/doesn't) have to must to be supposed to
should ought to shouldn't must/might/may/could+have
would rather had better dare**

1. _____ I have some water please?
2. - Are you coming to a party this weekend?
- I'm not sure . I _____ go shopping instead.
3. It _____ be him. It's too early.
4. It _____ be Michael! He promised to come.
5. It _____ be true.
6. It _____ be true, but I'm not sure (of it).
7. It seems to be true. Yes, it _____ be true.
8. She _____ be there, but there's a small chance.
9. Someone is ringing the bell. Who _____ it be?
10. Frankly, you _____ done it better.
11. It _____ happened many years ago.
12. She _____ studied harder, she failed the test.
13. It _____ rain. Perhaps it _____ rain heavily.
There's some possibility that it _____ even snow.
14. You _____ / _____ follow instructions.
15. We _____ / _____ be very careful.
16. They _____ win. But I don't think there's much chance.
17. _____ you wait?
18. The book _____ be here.
19. _____ I speak to Professor Jones?
20. They _____ have already arrived, I'm not sure.
21. All students _____ / _____ attend this meeting.
22. You _____ read it. It's marvellous!
23. Alex ought to translate this text, but Mary _____ .
24. I _____ not do it.
25. _____ you mind waiting?
26. I _____ like to comment it.
27. I don't really know. It _____ be.
28. - Where's Jane?
- I'm not sure. She _____ be at the library.

29. It _____ happen. It's not impossible.
30. We _____ study every day.
31. How did he _____ to criticize the boss?
32. _____ you come to my birthday party?
- _____
33. I was _____ to call you yesterday.

Task 3. the Passive Voice the Participle I, II the Infinitive the Gerund

INSERT CORRECT FORM:

1. She (to be known for) _____ her books.
2. They (to be famous for) _____ nothing.
3. I (to be born) _____ in 1997.
4. He (to be named after) _____ his grandfather.
5. I (to be told to wait) _____ .
6. We (to be given) _____ new books.
7. I (to be done) _____ .
8. English (to be spoken) _____ worldwide.
9. This book (to be written) _____ by a well-known scientist.
10. I (to be taught) _____ by my Mom.
11. This technology (to be widely used) _____ .
12. She (to be interested in) _____ music.
- 13.-1. It (to be believed) _____ that the meteorite has wiped dinosaurs off the planet millions of years ago.
13. -2. The meteorite (to be believed) _____ to have wiped dinosaurs off the planet millions of years ago.
14. We (to be supposed to) _____ start work at 8 a.m., but we rarely do anything before 8.15.
15. The letter (that needs to be translated) _____ is here.
16. The problem (that one needs to solve) _____ is very difficult.
17. It can (to be concluded) _____ that more research (to be needed) _____ before a definitive conclusion can _____ (to be drawn).
18. These details are too important (to be neglected) _____.
19. He (to be known to be) _____ a reliable person.
20. They (to be expected to) _____ come.
- 21.-1. This device (to be widely used) _____ nowadays.
- 21.-2. This device (to be used) _____ now.
22. I am always (to invite) _____ to parties.
23. The problem is (to be discussed) _____ right now.

24. I (to be given) _____ the choice.
25. "Life is not a problem to be solved, but a reality (to be experienced) _____" (Soren Kierkegaard)
26. Before this, I (to be mistaken) _____.

Task 4. Emphasis.

Use appropriate linguistic devices of emphasis:

1. I _____ think so.

She _____ think so.

2. It _____ seem strange.
It _____ seem strange.
3. _____ is this theory _____ is of interest to us.
4. _____ was John _____ came late.
5. It _____ the students _____ helped us.
It _____ the students _____ help us.
It _____ the teachers _____ always help us.
It _____ the teachers _____ helped us yesterday.
6. _____ will I go there.
_____ did I go there.
_____ did I go there.
_____ will she do it.
7. They didn't inform us of the conference. _____ did they send the invitations.
She didn't come. _____ did she call.
8. _____ is his point of view.
Of importance _____ his ideas.
9. Why is everyone in _____ rush?
10. This is _____ interesting!
11. Imagine _____ idea!
12. This is _____ best of his music.
13. _____ did she talk to us.
14. _____ that our teacher is right.
_____ that our teacher is right.
15. It's _____ awesome! It's _____ good project!
16. It was _____ once nor twice or thrice (three times),
but times without number that I watched this movie.
17. The idea is _____ important to be neglected.

6.2. Зразки тестів для кінцевого іспиту

Test

1. Read the passage and answer the questions that follow

Oil and water are two liquids that are immiscible, meaning they will not mix together. Why does oil not mix well with water? There is a perfectly good explanation for why oil and water do not mix. It all comes down to chemistry. We know that water mixes well with water. If you add hot water to cold water, you soon have lukewarm water. Alcohol, too, mixes well with water. Alcohol and water are quite similar. Water is composed of oxygen and hydrogen, whereas alcohol is composed of oxygen, hydrogen, and carbon. Why do oil and water not mix well? The reason is that they are not similar. The molecules of water, that is, the tiny pieces of water that include oxygen and hydrogen, are very small, whereas the molecules of oil are, by comparison, enormous and very different in their composition. Liquids tend to be immiscible when the force of attraction between the molecules of the same liquid is greater than the force of attraction between the two different liquids. Water (H₂O) is a small molecule with a slightly positive charge on the hydrogen (H) end, and a slightly negative charge on the oxygen (O) end. Called a polar molecule, the negative poles on each water molecule are attracted to the positive poles on other water molecules, and as a result, they knit tightly together with hydrogen bonds. As for oil, it is a non-polar chemical. Since the atoms in the fatty acids in oil share their electrons nicely, they (usually) have no charge, or at least not enough to make the whole molecule polar. Given their lack of positive or negative charge, they are not attracted to a polar molecule like water.

1. Water molecules include -
 - a. oxygen and hydrogen.
 - b. oxygen, hydrogen, and carbon.
 - c. tiny pieces of water.
 - d. both hot and cold molecules.

2. The molecules of alcohol -
 - a. are enormous.
 - b. are similar to oil.
 - c. mix well with water.
 - d. contain only oxygen and hydrogen.

3. Oil and water do not mix well because -

- a. they are similar in composition.
 - b. water has big molecules.
 - c. they are both composed of oxygen and hydrogen.
 - d. their molecules are very different.
4. A molecule of water is -
- 1. bigger than a molecule of oil
 - 2. composed of oxygen, hydrogen, and carbon.
 - 3. similar to a molecule of oil.
 - 4. very small
5. The underlined word they refers to:
- a. the positive poles
 - b. the negative poles
 - c. other water molecules
 - d. none of the above
6. The underlined word soon could best be replaced by which of the following:
- a. in the distant
 - b. right now
 - c. in the near future
 - d. of late
7. The underlined word too could best be replaced by which of the following:
- a. versus
 - b. also
 - c. although
 - d. though
8. The underlined word similar could best be replaced by which of the following:
- a. the same as
 - b. different
 - c. the same
 - d. not the same
9. The underlined phrase composed of could best be replaced by which of the following:
- a. made out of
 - b. deconstructed
 - c. applied to
 - d. explained
10. The underlined word whereas could best be replaced by which of the following:
- a. what
 - b. when
 - c. where
 - d. while
11. The underlined word tiny could best be replaced by which of the following:
- a. minute
 - b. true
 - c. large
 - d. fine
12. The underlined word very could best be replaced by which of the following:
- a. not so
 - b. extremely
 - c. somewhat
 - d. safely
13. The underlined word enormous could best be replaced by which of the following:
- a. huge
 - b. easy
 - c. elegant
 - d. infinitesimal
14. The underlined word composition could best be replaced by which of the following:
- a. essay
 - b. writing
 - c. structure
 - d. music
15. The underlined word Since could best be replaced by which of the following:
- a. Because of
 - b. Cause
 - c. When
 - d. Because

II. Complete the following sentences

16. _____ the amount of antibiotics used in general is one of the strategies to improve the antibacterial-resistance problem.
 a. Decreased b. Decreasing c. To decrease d. When decreasing
17. They appear to process pitch perception _____ we do.
 a. same way b. the same way c. and the same way d. in the same way
18. So what's the point of trying _____ some changes now?
 a. to make b. make c. making d. makes
19. _____ say experts, employees and managers should spend some time working together and getting to know each other face to face.
 a. Ideal b. Ideally c. Ideals d. Ideally,
20. Over the last 20 years there's been a massive growth in the number of protected areas, _____ in the marine realm _____ the terrestrial realm.
 a. either... or b. as... as c. so... as d. both ... and
21. What _____ good scientific and academic writing all about?
 a. are b. is c. were d. be
22. Supercomputers are _____ to affect many areas
 a. continuing b. continue c. continued d. continues
23. Get started _____ your e-mail address
 a. by adding b. adding c. added d. addition
24. We appreciate _____ feedback.
 a. you're b. you c. your d. yours
25. There are _____ many things to do.
 a. such b. the c. a d. so

Test

1. Read the passage and answer the questions that follow

The term “social software” has been around for more than a decade, though not always with the meaning that is now evolving (it seems to have first been used in the early 1990s as the name of a software company). In the last year or so it has become a buzzword. Some use it as a term for any computer software that supports group communications across networks. In that sense, it encompasses chat rooms, mailing lists, weblogs (blogs), and more. Others would like to limit it to newer software in which the emphasis is on the community, not on the technology that makes it possible, and which is adaptable to the ways in which people want to interact. Proponents see possibilities in education, health, politics, and other areas. Some newspapers and media groups, such as the BBC, are keen to see the traditional one-way process of journalism become a dialogue and want to use the

software to build communities. It's as yet unclear what these systems will look like in practice – some critics worry there's too much talk and not enough action.

1. The passage is about
 - a. Hardware and software
 - b. Special kind of software
 - c. Software and freeware
 - d. Outdated software

2. According to the passage,
 - a. Group communication is becoming more and more popular
 - b. Newspapers are not interested in group communication
 - c. Communities are not interested in group communication
 - d. Traditional journalism welcomes dialogue and group communication

3. It can be inferred from the passage that the very term “social software”
 - a. is not that new
 - b. is a new word
 - c. appeared many decades ago
 - d. will not be popular soon

4. The term “social software” meaning “software that supports group communications across networks”
 - a. gained popularity only recently
 - b. has always been popular
 - c. was introduced 10 years ago
 - d. will be used within the coming 10 years or so

5. The underlined phrase such as is used to
 - a. emphasize the previous statement
 - b. compare or contrast ideas
 - c. provide an example
 - d. add an idea

6. The underlined word decade could best be replaced by which of the following:
 - a. 10 days
 - b. 10 months
 - c. 10 hours
 - d. 10 years
7. The underlined word though could best be replaced by which of the following:
 - a. also
 - b. although
 - c. as well
 - d. as well as

8. The underlined word evolving could best be replaced by which of the following:
 a. agreeing completely b. encompassing c. developing gradually
 d. disappearing quickly
9. The underlined word use could best be replaced by which of the following:
 a. employ b. discuss c. claim d. choose
10. The underlined word sense could best be replaced by which of the following:
 a. area b. detail c. asset d. meaning
11. The underlined word encompasses could best be replaced by which of the following:
 a. comprises b. directs c. reviews d. disintegrates
12. The underlined word emphasis best be replaced by which of the following:
 a. alternative b. amusement c. attribute d. attention
13. The underlined word interact could best be replaced by which of the following:
 a. argue b. communicate c. develop d. think
14. The underlined word proponents could best be replaced by which of the following:
 a. adjustments b. advisors c. agents d. advocates
15. The underlined phrase as yet could best be replaced by which of the following:
 a. up to this moment b. in the future c. some time later d. as usual

II. Complete the following sentences:

16. How _____ people are there?
 a. much b. lots c. many d. a lot of
17. I'm fond _____ reading.
 a. of b. in c. for d. at
18. We don't need _____ instructions.
 a. any b. a c. an d. some
19. They _____ in music.
 a. are interesting b. is interested c. are interested d. interesting
20. She has a good knowledge _____ English.
 a. in b. for c. on d. of
21. Some people will _____ disagree with us.
 a. probability b. improbable c. probable d. probably
22. I know Alex has a different point _____ view.
 a. in b. of c. for d. at
23. How they _____ work?
 a. seems b. seems to c. seem d. seem to
24. It is _____ of steel.

a. to make b. make c. made d. making

25. Little _____ we know.

a. did b. does c. doing d. to do